Eiropas Savienības
Oficiālais Vēstnesis

LV
L sērija

2025/2029

8.10.2025.

KOMISIJAS IETEIKUMS (ES) 2025/2029

(2025. gada 30. septembris)

par uzkrājumu un investīciju kontu pieejamības palielināšanu ar vienkāršotu un labvēlīgu nodokļu režīmu

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 292. pantu,

tā kā:

(1) ES iedzīvotāju uzkrājumu līmenis ir viens no visaugstākajiem pasaulē. Tomēr bieži vien iedzīvotāji negūst maksimālu labumu no saviem uzkrājumiem. Tas ir saistīts ar vairākiem faktoriem, tostarp nepietiekamu finanšpratību, sarežģītu investēšanas procesu un sadrumstalotiem finanšu pakalpojumu tirgiem, kas izraisa konkurences trūkumu un izvēles ierobežotību. Tādējādi tiek limitētas ES iedzīvotājiem pieejamās iespējas investēt savus uzkrājumus veidos, kas varētu radīt lielāku peļņu un palielināt viņu turību.

(2) Investīcijas kapitāla tirgos var sniegt labākus finanšu rezultātus ES iedzīvotājiem. Līdz ar to investīciju pieejamības atvieglošana var palielināt iedzīvotāju finansiālo labklājību.

(3) Bieži vien privātie investori un aktīvu pārvaldītāji sevišķi lielu daļu investīciju savos portfeļos novirza uz vietējiem kapitāla tirgiem; tas notiek tādu faktoru dēļ kā tirgus attīstība, tirgus pārzināšana, kopīga valoda, kopīga kultūra un ģeogrāfiskais tuvums. Tāpēc, veicinot privāto investoru lielāku līdzdalību kapitāla tirgos, var arī nodrošināt papildu investīciju avotus ES ekonomikai.

(4) Lai gan privātpersonas var brīvi investēt atbilstoši savām vēlmēm, vajadzībām, izvēlēm un savā tempā, privāto investīciju palielināšana kapitāla tirgos var sniegt ES uzņēmumiem lielākas finansējuma iespējas izaugsmei, inovācijai un darbvietu radīšanai. ES investoru bāzes palielināšana varētu arī palīdzēt finansēt ES stratēģiskās prioritātes, tostarp digitālo, zaļo un sociālo pārkārtošanos, un stiprināt ES drošību un aizsardzību, ja privātie investori izvēlētos šādi investēt savus līdzekļus.

(5) Dalībvalstīm ir izšķiroša nozīme uzkrājumu un investīciju savienības mērķu sasniegšanā, un gan Eurogrupas 2024. gada aprīļa paziņojumā, gan Eiropadomes 2025. gada marta secinājumos tās pauda apņemšanos uzlabot iedzīvotāju piekļuvi kapitāla tirgiem. Attiecīgi dalībvalstis tiek mudinātas īstenot reformas, ar kurām attīstīt un stiprināt savus vietējos kapitāla tirgus, tostarp pasākumus privāto investoru līdzdalības veicināšanai. Lai palīdzētu sasniegt šos mērķus, ir jāuzlabo finanšpratība, jāatvieglo privātās investīcijas un jānodrošina atbilstoši stimuli. Dažas dalībvalstis šajā ziņā jau ir guvušas ļoti pozitīvus rezultātus.

(6) Pamatojoties uz esošo paraugpraksi, ar šo ieteikumu dalībvalstīm tiek sniegts Eiropas plāns uzkrājumu un investīciju kontiem (UIK). Tajā ir izklāstītas galvenās iezīmes, kurām būtu jāpiemīt UIK, lai maksimāli palielinātu to izmantošanas tvērumu un palīdzētu sasniegt mērķi uzlabot privātpersonu līdzdalību kapitāla tirgos.

(7) UIK nodrošina atļauju saņēmuši finanšu pakalpojumu sniedzēji, un ar to starpniecību privātpersonas var investēt tādos finanšu instrumentos kā akcijas, obligācijas un kolektīvo ieguldījumu uzņēmumu daļas. Bieži vien tiem piemēro nodokļu atvieglojumus. Dažas valstis, tostarp dažas ES dalībvalstis, ir ieviesušas UIK, lai risinātu jautājumu par privāto investoru zemo līdzdalību kapitāla tirgos. Kā liecina pieredze saistībā ar sekmīgiem UIK satvariem, pareizi izstrādāts satvars var padarīt kapitāla tirgus pievilcīgākus un vieglāk pieejamus privātajiem investoriem un palīdzēt tiem efektīvāk vairot savu turību.

(8) UIK paraugprakses izpēte gan ES, gan starptautiskā mērogā ir izgaismojusi sekmīgo UIK galvenās iezīmes. Tās ietver tādas funkcijas kā lietotājdraudzīgums, kas atvieglo UIK pieejamību un ekspluatāciju, elastība investēšanas un tās pārtraukšanas ziņā un nodokļu saistību izpildes atvieglošana. Dalībvalstīm tiek ieteikts ieviest valsts UIK satvaru, kuram piemistu minētās iezīmes.

(9) Iedzīvotāju turības un ienākumu atšķirības ietekmē privāto investoru līdzdalību kapitāla tirgos. UIK satvariem vajadzētu būt vērstiem uz augsta līdzdalības līmeņa panākšanu visās vecuma grupās, sākot ar jauniešiem un beidzot ar vecāka gadagājuma cilvēkiem, pielāgojoties visu iedzīvotāju vajadzībām neatkarīgi no tā, vai viņi spēj investēt mazas vai lielas summas.

(10) Uzkrājumi un investīcijas jau no agrīna vecuma var palīdzēt ilgtspējīgi vairot turību, uzlabot finanšpratību un veicināt investēšanas kultūru. Dalībvalstis tiek mudinātas nodrošināt satvaru, kas, ievērojot atbilstošus aizsardzības pasākumus, veicinās to, ka jaunāki cilvēki sāk izmantot UIK.

(11) ES finanšu nozarei ir izšķiroša loma kā galvenajam starpniekam starp privātām investoriem un kapitāla tirgiem. Finanšu pakalpojumu sniedzējiem būtu jāizmanto iespējas, ko UIK piedāvā privāto investoru līdzdalības palielināšanai, un jāpiedāvā privātajiem investoriem vislabākās pieejamās investīciju iespējas un pakalpojumi par konkurētspējīgām un taisnīgām cenām.

(12) Paraugprakse liecina, ka UIK darbojas sekmīgi, ja finanšu pakalpojumu sniedzēju vidū valda spēcīga konkurence, kas ļauj privātajiem investoriem piekļūt visizdevīgākajiem piedāvājumiem un labākajiem pakalpojumiem. Tādēļ būtu jāļauj plašam finanšu pakalpojumu sniedzēju lokam piedāvāt UIK privātajiem investoriem ar nosacījumu, ka finanšu pakalpojumu sniedzēji ir saņēmuši atļauju tādu plānoto pakalpojumu sniegšanai kā rīkojumu saņemšana un nosūtīšana, rīkojumu izpilde un finanšu instrumentu glabāšana un pārvaldīšana, investīciju konsultāciju sniegšana un portfeļa pārvaldība. Kopumā ar UIK saistītajām iespējamām izmaksām un tarifiem vajadzētu būt pārredzamiem, kā arī viegli saprotamiem un salīdzināmiem privātajiem investoriem.

(13) Sadrumstaloti tirgi un protekcionisms kaitē privātajiem investoriem un ES kapitāla tirgu attīstībai. Kā to ir apliecinājuši sekmīgi UIK satvari ES, atvieglojot UIK nodrošināšanu pārrobežu mērogā, var palielināt konkurenci starp pakalpojumu sniedzējiem un veicināt inovāciju, radot vairāk iespēju privātajiem investoriem gūt vislabākās investīciju iespējas. Saskaņā ar spēkā esošajiem noteikumiem, pamatojoties uz brīvības veikt uzņēmējdarbību un pakalpojumu sniegšanas brīvības principiem, finanšu pakalpojumu sniedzēji, kas saņēmuši atļauju vienā dalībvalstī, sniedzot finanšu pakalpojumus citā dalībvalstī, nedrīkst saskarties ar papildu šķēršļiem ienākšanai tirgū. Tāpēc, īstenojot šo ieteikumu, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka, veidojot UIK satvarus, netiek radīti šķēršļi kapitāla brīvai apritei vai finanšu pakalpojumu pārrobežu sniegšanai vai brīvībai veikt uzņēmējdarbību ES. Tādēļ dalībvalstīm būtu jāatļauj UIK nodrošināt jebkurā dalībvalstī atļauju saņēmušiem finanšu pakalpojumu sniedzējiem.

(14) Arī tarifi un administratīvie procesi, kas saistīti ar aktīvu pārvešanu starp UIK vai ar UIK pakalpojumu sniedzēju maiņu, var traucēt konkurencei. Tāpēc dalībvalstīm tiek ieteikts nodrošināt, ka kontu maiņas un aktīvu pārvešanas process tiek racionalizēts un par to tiek iekasēti minimāli tarifi. Tāpat portfeļa pārvešanu no viena pakalpojumu sniedzēja pie cita no nodokļu viedokļa varētu uzskatīt par nodokļa iekasējamības gadījumu (piemēram, ja pārvešana no viena pakalpojumu sniedzēja pie cita notiek, faktiski no sākuma pārdodot portfeli un tad to atpērkot pie jaunā pakalpojumu sniedzēja), un tādējādi uz to attiecas aplikšana ar nodokli. Tas var kavēt UIK pārnesamību starp pakalpojumu sniedzējiem. Tāpēc dalībvalstīm tiek ieteikts nodrošināt, ka privātā investora portfeļa pārvešana no viena pakalpojumu sniedzēja pie cita iekšzemes vai pārrobežu līmenī nerada nedz nodokļa iekasējamības gadījumu attiecībā uz ienākuma nodokli, nedz atceļ esošos nodokļu atvieglojumus, tostarp gadījumos, kad notiek aktīvu pārdošana ar turpmāku ieņēmumu pārvedumu jaunajam pakalpojumu sniedzējam, un ka aktīviem kontā turpina piemērot esošo nodokļu režīmu. Tas neskar divpusējos nodokļu nolīgumus un dalībvalstu tiesības piemērot nodokli privātā investora nodokļu rezidences vietas maiņas gadījumā.

(15) Dalībvalstis tiek arī mudinātas sadarboties, lai izvairītos no nodokļu dubultas uzlikšanas riska saistībā ar UIK turēšanu gadījumos, ja privātais investors maina nodokļu rezidences vietu ES, un nodrošināt, ka nodokļu režīms neattur iedzīvotājus no pārvietošanās brīvības izmantošanas.

(16) Investoru portfeļu diversifikācija ir būtiska riska mazināšanai, un to var veicināt, nodrošinot plašu piekļuvi dažādām investīciju iespējām. Tāpēc, lai nodrošinātu piekļuvi nesarežģītiem finanšu produktiem, ES iedzīvotājiem, investējot ar UIK starpniecību, vajadzētu būt piekļuvei plašam finanšu instrumentu klāstam, tostarp vismaz akcijām, obligācijām un pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmumu (PVKIU, tostarp biržā tirgotu fondu) daļām vai ieguldījumu apliecībām, ko piedāvā plašs emitentu klāsts. Citi finanšu instrumenti, piemēram, Eiropas ilgtermiņa ieguldījumu fondu (*ELTIF*) un privāto alternatīvo ieguldījumu fondu (AIF, ja dalībvalsts atļauj alternatīvo ieguldījumu fondus tirgot privātiem ieguldītājiem) daļas vai ieguldījumu apliecības arī var būt atbilstīgas turēšanai UIK. Šādu instrumentu pieejamība varētu ļaut privātajiem investoriem diversificēt savus portfeļus un palīdzēt finansēt svarīgus infrastruktūras projektus, kā arī biržas sarakstā neiekļautus uzņēmumus, tostarp jaunuzņēmumus, augošus uzņēmumus un MVU. Finanšu pakalpojumu sniedzējiem būtu jāpaplašina pieejamo investīciju aktīvu piedāvājums, iekļaujot finanšu aktīvus, kas emitēti arī ārpus dalībvalsts, pamatojoties uz kuras tiesību aktiem UIK tiek piedāvāts. Privātajiem investoriem vajadzētu būt iespējai diversificēt savas investīcijas vairākās aktīvu klasēs un ģeogrāfiskajās teritorijās.

(17) Finanšu pakalpojumu sniedzējiem būtu arī jānodrošina privātajiem investoriem iespējas pievērst investīcijas ES ekonomikai, lai veicinātu ES stratēģiskās prioritātes, tostarp digitālo, zaļo un sociālo pārkārtošanos, un stiprinātu ES drošību un aizsardzību.

(18) Viens no UIK pamatmērķiem ir palīdzēt privātajiem investoriem, tostarp iedzīvotājiem, kuri iepriekš nav investējuši kapitāla tirgos, diversificēt savus portfeļus un piesardzīgā un ilgtspējīgā veidā palielināt savu turību ar kapitāla tirgu palīdzību. To vislabāk var izdarīt, galvenokārt investējot nesarežģītos finanšu instrumentos, kas privātos investorus nepakļauj grūti saprotamiem riskiem un kas nav investīcijas reālajā ekonomikā. Tāpēc aktīvi, kuros var investēt caur UIK, nedrīkstētu ietvert noteiktus ļoti riskantus vai sarežģītus aktīvus bez atsauces aktīva vai kuru atsauces aktīvu pašu par sevi uzskata par ļoti riskantu vai sarežģītu. Šādi aktīvi ietver ļoti riskantus vai sarežģītus finanšu instrumentus, piemēram, dažus atvasinātos instrumentus, kā arī kriptoaktīvus, kas nav klasificējami kā finanšu instrumenti, kuri ir atbilstīgi turēšanai UIK (t. i., minēto finanšu instrumentu žetonizētā versija).

(19) Kā norādīts Komisijas paziņojumā par ES finanšpratības stratēģiju, kas tiek publicēts paralēli šim ieteikumam, investoriem ir atšķirīgs finanšpratības un zinātības līmenis, kā arī atšķirīgi investīciju mērķi un riska profili. Tādēļ privātajiem investoriem vajadzētu būt iespējai izvēlēties starp investīciju pakalpojumiem, kuros sniegtas investīciju konsultācijas un rīkojumu izpilde, un pakalpojumiem, kuros ietverta tikai klientu rīkojumu izpilde vai saņemšana un nosūtīšana, privātajiem investoriem investīciju lēmumus pieņemot neatkarīgi. Turklāt attiecībā uz UIK atvēršanu un ekspluatāciju nevajadzētu piemērot minimālo investīciju prasības, ļaujot visiem privātajiem investoriem kontus izmantot neatkarīgi no viņu turības līmeņa.

(20) Lai satvars būtu sekmīgs, izšķiroša nozīme ir dalībvalstu un finanšu pakalpojumu sniedzēju centieniem racionalizēt investēšanas procesu un vienkāršot visus UIK administratīvos un procesuālos aspektus. Tāpēc dalībvalstīm un nozarei būtu jānodrošina, ka privāto investoru pieredzē UIK ir vienkārši, uzticami un viegli pieejami, tostarp izmantojot lietotājdraudzīgas digitālās saskarnes un kvalitatīvus klientu pakalpojumus. Nozares sadarbība šādu lietotājdraudzīgu digitālo saskarņu izveidē var atvieglot to, ka investori sāk tās izmantot, un samazināt nozares kopējās izmaksas. Lai gan digitālie risinājumi ir ļoti efektīvs veids, kā atvieglot piekļuvi UIK, lai nodrošinātu iekļautību un piekļūstamību visiem, iespēju robežās UIK būtu jādara pieejami arī bezsaistes vidē.

(21) Nodokļu saistību izpildes sarežģītība saistībā ar investīciju ienākumiem var daudzus cilvēkus atturēt no investēšanas kapitāla tirgos. Maksājot nodokļus par UIK turētiem aktīviem, cilvēkiem vajadzētu būt iespējai izmantot nesarežģītas, vienkāršas un, cik vien iespējams, automatizētas nodokļu sistēmas. Tāpēc valstu nodokļu iestādēm būtu jāpaļaujas uz UIK pakalpojumu sniedzējiem jautājumos, kas saistīti ar nodokļu iekasēšanu un/vai informācijas sniegšanu par UIK investīcijām, lai šādu kontu turētājiem līdz minimumam samazinātu sarežģītību, kas saistīta ar nodokļu saistību izpildi. Lai veicinātu pārrobežu konkurenci starp pakalpojumu sniedzējiem, katrai dalībvalstij būtu jāļauj UIK pakalpojumu sniedzējiem no citām dalībvalstīm ievērot tās pašas nodokļu saistību izpildes procedūras, ko piemēro iekšzemē atļauju saņēmušiem pakalpojumu sniedzējiem, tostarp attiecīgā gadījumā iekasēt un samaksāt attiecīgos ar UIK saistītos nodokļus savu klientu vārdā.

(22) Ja privātajiem investoriem tiek piedāvāti nodokļu atvieglojumi un attiecībā uz UIK turētām investīcijām tiek noteiktas vienkāršas nodokļu saistību izpildes procedūras, ir iespējams uzlabot kontu izmantošanas tvērumu, un ir pierādīts, ka tās ir galvenās iezīmes, kas raksturo sekmīgus UIK satvarus dalībvalstīs un trešās valstīs. Dalībvalstis tiek mudinātas radīt UIK labvēlīgu nodokļu režīmu, kas būtu vismaz līdzvērtīgs vislabvēlīgākajam nodokļu režīmam, kas pieejams saskaņā ar minētās dalībvalsts tiesību aktiem un ko piešķir ienākumiem no jebkuras aktīvu klases vai investīciju produktam, vai kontam. Ja dalībvalstis vēlas noteikt nodokļu atvieglojumus, lai veicinātu, ka UIK tiek vairāk izmantoti, tās var apsvērt iespēju noteikt nodokļu atskaitījumus, atbrīvojumus no nodokļiem, nodokļu atlikšanas pasākumus, vienotas nodokļu likmes vai šādu pasākumu kombināciju. Nodokļu atskaitījumu shēmas var palīdzēt stimulēt UIK sākotnējo ieviešanu. Tie var ietvert iespēju, atverot kontu, atskaitīt noteiktu summu no ienākumiem, kas apliekami ar nodokli, piemēram, pirmajā fiskālajā gadā, kad tiek atvērts viens vai vairāki UIK, no ienākumiem, kas apliekami ar nodokli, atskaitīt noteiktu summu. Nodokļu atbrīvojuma shēma varētu ietvert atbrīvojumu no UIK turēto aktīvu radīto ienākumu nodokļa. Nodokļu atlikšana ļautu atlikt aplikšanu ar nodokli līdz brīdim, kad aktīvi tiek izņemti no UIK.

(23) Dalībvalstis tiek stingri mudinātas izstrādāt šādus nodokļu atvieglojumus, pienācīgi ņemot vērā UIK mērķi veicināt privātās investīcijas, kā arī galvenos principus, kas ir pamatā nodokļu stimulu saprātīgai un rentablai izmantošanai stabilā un efektīvā nodokļu sistēmā. Lai gan nodokļu atvieglojumi var veicināt to, ka UIK tiek vairāk izmantoti, un arī radīt saikni ar ES stratēģiskajām prioritātēm, neierobežojot spēju UIK turēt plašu un daudzveidīgu atbilstīgo finanšu instrumentu klāstu, ir svarīgi nodrošināt, ka nodokļu jomā pastāv taisnīgums, un neveicināt nodokļu apiešanu vai izvairīšanos no nodokļu maksāšanas. Visiem nodokļu atvieglojumiem, kas ieviesti, lai stimulētu UIK izmantošanas sākšanu, būtu jāievēro princips, ka nodokļu atvieglojumiem vajadzētu būt mērķorientētiem un vienkāršiem, lai privātie investori, UIK pakalpojumu sniedzēji un nodokļu administrācijas varētu tos izprast un piemērot. Ņemot vērā mērķi saglabāt atvērtu un iekļaujošu iekšējo tirgu, dalībvalstīm būtu arī jānodrošina, ka šādi stimuli ir pilnībā saskaņoti ar kapitāla brīvu apriti un citām prasībām, kas izriet no ES tiesību aktiem. Proti, šādiem pasākumiem nevajadzētu diskriminēt uzņēmumus, kas ir iedibināti vienotajā tirgū, un tie būtu jāizstrādā tā, lai nekavētu investīciju produktu pārrobežu izplatīšanu un izvēršanu ES.

(24) Dalībvalstis varētu atbalstīt UIK ieviešanu ar pasākumiem, kas ir nesaistīti ar nodokļiem, tostarp ar monetāriem stimuliem, piemēram, kā vienreizējus maksājumus tieši kontos, kad tie tiek atvērti, vai kā papildinājumu līdzekļiem, kurus investējis konta turētājs.

(25) Lielāks privāto investīciju līmenis, visticamāk, izraisītu ekonomiskās aktivitātes pieaugumu, lielāku peļņu un lielāku nodokļu bāzi investīciju atdevei, kas ilgtermiņā var mazināt nodokļu vai citu monetāro stimulu izmaksas. Tas, ka ar UIK tiktu formalizētas investīcijas, palielinātu arī ar investīcijām saistīto nodokļa iekasējamības gadījumu izsekojamību, panākot lielāku nodokļu saistību izpildi un samazinot jebkādas esošās nodokļu nepilnības, kas saistītas ar privāto investoru ienākumiem no investīcijām.

(26) Pasākumi, ko dalībvalstis īsteno saskaņā ar šo ieteikumu, neskar Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. pantu.

(27) Par UIK izstrādi ir atbildīgas dalībvalstis, tāpēc ir svarīgi ieviest atbilstošas uzraudzības sistēmas, lai sekotu to attīstībai. Šai uzraudzībai, kas jāīsteno ar uzkrājumu un investīciju savienību saistītā uzraudzības procesa un Eiropas pusgada ietvaros, būtu jāietver paraugprakses apmaiņa starp dalībvalstīm un jāseko tam, kā dalībvalstis un nozare ir izstrādājušas un īstenojušas UIK satvarus.

(28) Dalībvalstīm būtu jāinformē Komisija par pasākumiem, kas veikti, lai izpildītu šo ieteikumu, un par UIK faktisko izmantošanas tvērumu. Ir svarīgi regulāri novērtēt nodokļu atvieglojumu efektivitāti un to, vai šiem atvieglojumiem ir arī pozitīva ietekme uz ES ekonomiku. Šie pasākumi arī ļaus Komisijai regulāri sekot līdzi dalībvalstu UIK satvariem, uzkrājumu un investīciju savienības vidusposma pārskatā cieši uzraugot progresu, kas panākts saistībā ar uzkrājumu un investīciju savienību.

(29) Lai veicinātu UIK ieviešanu, ir būtiski palielināt informētību par tiem, tostarp par to funkcionalitāti un pieejamību. UIK izvēršana būtu jāpapildina ar izpratnes veicināšanas kampaņām, ko rīko dalībvalstis un nozare un ko var integrēt plašākās finanšpratības un investīciju pratības kampaņās. Šīm kampaņām vajadzētu būt vērstām arī uz to, lai veicinātu uzkrājumu veidošanu un investēšanu jau no agrīna vecuma, piedāvājot ilgtermiņa iespējas un vienlaikus skaidri norādot uz riskiem.

(30) Šajā ieteikumā ir atzinīgi vērtētas pašreizējās iniciatīvas dalībvalstu līmenī, kuru mērķis ir izveidot marķējumu Eiropas uzkrājumu produktam, lai atbalstītu Eiropas ekonomikas finansēšanu. Turklāt tā mērķis nav iejaukties vai izjaukt esošus sekmīgus UIK satvarus, kas ir palielinājuši privāto investoru līdzdalību kapitāla tirgos un veicinājuši viņu turības vairošanu.

(31) Šis ieteikums ir pieņemts, pamatojoties uz LESD 292. pantu. Ieteikuma atbilstība un ietekme uz EEZ ir jānosaka, pamatojoties uz EEZ līgumu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO IETEIKUMU.

1. pants

Priekšmets

Šis ieteikums attiecas uz UIK satvaru izveidi dalībvalstīs, lai veicinātu privāto investoru lielāku līdzdalību kapitāla tirgos, un uz šo kontu iezīmēm.

2. pants

UIK izveide

1. Dalībvalstīm būtu jāizveido UIK satvari.

2. Dalībvalstis tiek mudinātas izstrādāt savus UIK satvarus, ievērojot šajā ieteikumā izklāstītās iezīmes.

3. Ja dalībvalstu satvari vēl nav saskaņoti ar šo ieteikumu, tās tiek mudinātas savus esošos UIK satvarus pārskatīt, ņemot vērā šajā ieteikumā izklāstītās iezīmes.

4. Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka netiek noteikta minimālā summa UIK atvēršanai vai regulāriem maksājumiem tajā.

5. Dalībvalstīm būtu jāļauj investoriem atvērt vairākus UIK, tostarp pie dažādiem pakalpojumu sniedzējiem.

3. pants

UIK nodrošināšana

1. Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka visiem finanšu pakalpojumu sniedzējiem, kas saskaņā ar ES tiesību aktiem ir saņēmuši atļauju piedāvāt attiecīgos pakalpojumus, kurus tie plāno sniegt saistībā ar UIK, piemēram, rīkojumu saņemšana un nosūtīšana, rīkojumu izpilde klientu vārdā un finanšu instrumentu glabāšana un pārvaldīšana, portfeļa pārvaldība un investīciju konsultācijas, vajadzētu būt tiesībām piedāvāt UIK personām, kas ir rezidenti to teritorijā, neatkarīgi no tā, kurā dalībvalstī šādi finanšu pakalpojumu sniedzēji ir saņēmuši atļauju.

2. Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka finanšu pakalpojumu sniedzējiem, kuriem atļauju piešķīrušas un kurus uzrauga citas dalībvalsts kompetentās iestādes un kuriem šādas iestādes ir atļāvušas sniegt vai veikt 1. punktā minētos finanšu pakalpojumus to teritorijā, nav jāievēro nekādas papildu prasības, piedāvājot šos pakalpojumus kopā ar UIK nodrošināšanu, un ka tie var piedāvāt UIK ar tādiem pašiem nosacījumiem kā pakalpojumu sniedzēji, kas ir iedibināti to teritorijā.

3. Ja vien tas nav īpaši noteikts ES tiesību aktos, nebūtu jānosaka prasība UIK turētājiem saņem finanšu konsultācijas, kad tie investē ar UIK starpniecību.

4. Dalībvalstīm būtu jāļauj pārvest atsevišķus finanšu instrumentus vai visu portfeli no viena UIK pakalpojumu sniedzēja pie cita, ja vien saņemošais UIK pakalpojumu sniedzējs var nodrošināt pārvedamo finanšu instrumentu glabāšanu un pārvaldīšanu un ievēro 7. pantā minētos noteikumus par nodokļu saistību izpildes atvieglošanu.

4. pants

Ar UIK saistītās izmaksas

1. Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka UIK atvēršanas un ekspluatācijas iespējamās izmaksas un tarifi ir godīgi, samērīgi, pārredzami un viegli saprotami.

2. Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka izmaksas par aktīvu pārvešanu pie cita UIK, kā noteikts 3. panta 4. punktā, neatkarīgi no tā, vai kontu nodrošina viens un tas pats pakalpojumu sniedzējs vai cits pakalpojumu sniedzējs, ietver tikai administratīvās izmaksas. Šādas izmaksas būtu jāiekasē samērīgā līmenī, un tās būtu skaidri jānorāda UIK nosacījumos.

3. Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka privātā investora portfeļa pārvešana no viena UIK pakalpojumu sniedzēja pie cita UIK pakalpojumu sniedzēja iekšzemes vai pārrobežu līmenī nerada nodokļa iekasējamības gadījumu attiecībā uz ienākuma nodokli un neatceļ esošos nodokļu atvieglojumus. Tas neskar divpusējos nodokļu nolīgumus un dalībvalstu tiesības piemērot nodokli privātā investora nodokļu rezidences vietas maiņas gadījumā.

5. pants

UIK aktīvu tvērums

1. Neskarot Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2014/65/ES ([1]) (Finanšu instrumentu tirgu direktīva II) noteiktās prasības, jo īpaši tās, kas attiecas uz piemērotības un atbilstības novērtējumu, kas jāveic ieguldījumu brokeru sabiedrībām, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka UIK sniedz piekļuvi vismaz šādiem finanšu instrumentiem: akcijām, obligācijām un PVKIU daļām vai ieguldījumu apliecībām. Dalībvalstis var nolemt paplašināt UIK tvērumu arī uz citiem finanšu instrumentiem ar noteikumu, ka tie ir piemēroti privātajiem investoriem.

2. Dalībvalstīm no UIK tvēruma būtu jāizslēdz ļoti riskanti un sarežģīti finanšu instrumenti, piemēram, ļoti riskanti un sarežģīti atvasinātie instrumenti, un kriptoaktīvi, kas nav kvalificējami kā finanšu instrumenti, kuri ir atbilstīgi turēšanai UIK.

3. Attiecībā uz atbilstīgām investīcijām dalībvalstīm būtu jāmudina pakalpojumu sniedzēji piedāvāt pēc iespējas plašāku tirgū pieejamo investīciju iespēju klāstu, lai privātie investori varētu diversificēt savus portfeļus attiecībā uz dažādām aktīvu klasēm, ģeogrāfiskajiem apgabaliem, emitentiem, aktīvu pārvaldītājiem, finanšu instrumentu izveidotājiem un riska profiliem. Dalībvalstīm būtu spēcīgi jāmudina pakalpojumu sniedzēji iekļaut investīciju iespējas, kas ļautu privātajiem investoriem novirzīt savas investīcijas uz ES ekonomiku, lai veicinātu ES stratēģiskās prioritātes, tostarp digitālo, zaļo un sociālo pārkārtošanos, un stiprinātu ES drošību un aizsardzību.

6. pants

UIK vienkāršība un pārredzamība

Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka privāto investoru pieredzē UIK ir vienkārši, uzticami, droši un viegli pieejami gan tiešsaistē, gan bezsaistē. Vienkāršības, uzticamības, drošības un pieejamības principi būtu konsekventi jāpiemēro visās lietotāju saskarnēs.

7. pants

Atvieglota nodokļu saistību izpilde

1. Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka visaptveroša informācija par UIK turētajiem aktīviem piemērojamo nodokļu režīmu tiek sniegta privātajiem investoriem un finanšu pakalpojumu sniedzējiem, kuri plāno piedāvāt UIK, viegli pieejamā un saprotamā veidā.

([1]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/65/ES (2014. gada 15. maijs) par finanšu instrumentu tirgiem un ar ko groza Direktīvu 2002/92/EK un Direktīvu 2011/61/ES (OV L 173, 12.6.2014., 349. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/65/oj).

2. Dalībvalstīm būtu UIK turētājiem jānodrošina nesarežģītas un vienkāršas nodokļu saistību izpildes procedūras attiecībā uz vienā vai vairākos UIK turēto aktīvu radītajiem ienākumiem, kas apliekami ar nodokli, un jāievieš satvars, kas ļauj UIK pakalpojumu sniedzējiem piedāvāt pakalpojumus, kuri ietver:

a) nodokļu iekasēšanu UIK turētāja vārdā un/vai

b) visu attiecīgo datu kopīgošanu ar UIK turētāja nodokļu rezidences dalībvalsts nodokļu iestādi, lai tos varētu izmantot attiecīgā konta turētāja nodokļu deklarācijas aizpildīšanai.

3. Dalībvalstīm būtu jāļauj UIK pakalpojumu sniedzējiem, kas saņēmuši atļauju un tiek uzraudzīti jebkurā citā dalībvalstī, sniegt 2. punktā minētos pakalpojumus jebkuram privātajam investoram UIK satvara ietvaros to jurisdikcijā ar tādiem pašiem nosacījumiem kā pakalpojumu sniedzējiem, kas ir iedibināts to teritorijā.

8. pants

Labvēlīgs nodokļu režīms

1. Lai veicinātu UIK ieviešanu, dalībvalstīm tiek ieteikts ieviest nodokļu atvieglojumus un nodrošināt, ka UIK un UIK turētajiem aktīviem tiek piešķirts vismaz vislabvēlīgākais pieejamais nodokļu režīms, ko piešķir ienākumiem no jebkuras aktīvu klases vai investīciju produktam vai kontam.

2. Neskarot iepriekš minēto, dalībvalstis var apsvērt iespēju stimulēt UIK, izmantojot tādus pasākumus kā, bet ne tikai:

a) atskaitījumi no nodokļa bāzes, tostarp ļaujot no ienākuma, kas apliekams ar nodokli, atskaitīt UIK investēto summu;

b) nodokļu atbrīvojumi, tostarp atbrīvojums no nodokļa, ko piemērotu UIK aktīvu radītajiem ar nodokli apliekamajiem ienākumiem;

c) atliktie nodokļi, tostarp ienākumu, kas gūti, izmantojot UIK, aplikšanas ar nodokli atlikšana līdz brīdim, kad ienākumi tiek izņemti no UIK; vai

d) vienotas nodokļa likmes piemērošana UIK turēto aktīvu radītajiem ienākumiem vai vērtībai.

9. pants

Īstenošana un ziņošana

1. Dalībvalstis tiek mudinātas regulāri izvērtēt pasākumu, kas veikti, lai īstenotu šo ieteikumu, efektivitāti attiecībā uz turības vairošanu un atbalstu Eiropas ekonomikas finansēšanai. Lai novērtētu atbalsta efektivitāti, tās tiek aicinātas uzraudzīt kontu ieviešanu, investētos aktīvus un ietekmi uz budžetu, kas saistīta ar jebkādiem nodokļu atvieglojumiem.

2. Lai paātrinātu vienotā tirgus izveidi UIK, veicinātu paraugpraksi un to labāk saskaņotu, dalībvalstis tiek mudinātas apmainīties ar paraugpraksi attiecībā uz UIK izstrādi, tostarp uzkrājumu un investīciju radīto ienākumu aplikšanu ar nodokļiem, lai pēc iespējas saskaņotu savus valsts kritērijus nodokļu atvieglojumu piešķiršanai un veicinātu šādu kontu vai produktu pārnesamību starp dalībvalstīm, tostarp ieviešot pasākumus, lai izvairītos no nodokļu dubultas uzlikšanas.

3. Dalībvalstīm, izmantojot ar UIK saistītos uzraudzības procesus un saistībā ar Savienības uzkrājumu un investīciju stratēģijas vidusposma pārskatu, kas tiks publicēts 2027. gadā, būtu regulāri jāziņo par pasākumiem, kuri veikti, lai īstenotu šo ieteikumu.

4. Komisija arī uzraudzīs ieteikuma īstenošanu Eiropas pusgada procesa ietvaros.

10. pants

Izpratnes veicināšana

Dalībvalstīm būtu jāīsteno izpratnes veicināšanas kampaņas, lai informētu sabiedrību par ieguvumiem un riskiem, ko rada investīcijas UIK un šo kontu izmantošana. Šīs kampaņas var būt saistītas ar plašākām finanšpratības iniciatīvām vai daļa no tām.

11. pants

Adresāti

Šis ieteikums ir adresēts dalībvalstīm.

Briselē, 2025. gada 30. septembrī

Komisijas vārdā –
Komisijas locekle
Maria Luís ALBUQUERQUE